

WOJEWODA OPOLSKI

Opole, dnia 18 grudnia 2020 r.

FB.III.431.21.2020. JZ

**Pani
Anna Wójcik
Prezes Zarządu
Stowarzyszenia Przyjaciół Dzieci
Niepełnosprawnych - Janek przy
Specjalnym Ośrodku Szkolno -
Wychowawczym w Nysie im.
Ks. Jana Twardowskiego
ul. Grodkowska 54
48-300 Nysa**

Wystąpienie pokontrolne

I. Dane identyfikacyjne kontroli

- 1) Nazwa i adres jednostki kontrolowanej:
Stowarzyszenie Przyjaciół Dzieci Niepełnosprawnych - Janek przy Specjalnym Ośrodku Szkolno - Wychowawczym w Nysie im. Ks. Jan Twardowskiego ul. Grodkowska 54, 48-300 Nysa (dalej: Stowarzyszenie).
- 2) Podstawa prawna podjęcia kontroli:
  - art. 29 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie¹ (dalej: ustawa).
- 3) Zakres kontroli:
  - a) przedmiot kontroli: prawidłowość gromadzenia i wydatkowania środków pochodzących z 1% podatku dochodowego od osób fizycznych w organizacjach pożytku publicznego prowadzących konta indywidualne na rzecz beneficjentów (tzw. subkonta),
  - b) okres objęty kontrolą: od 1 stycznia 2019 r. do 30 kwietnia 2020 r. (z uwzględnieniem okresu wcześniejszego i późniejszego w zakresie niezbędnym do realizacji celu kontroli)
- 4) Rodzaj kontroli: problemowa.
- 5) Tryb kontroli: zwykły.

---

¹ Dz. U. z 2020 r. poz. 1057.

- 6) Termin kontroli: od 12 do 20 listopada 2020 r.
- 7) Osoba kontrolująca:
Justyna Zatajska - starszy inspektor wojewódzki w Oddziale Kontroli Finansowej w Wydziale Finansów i Budżetu Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Opolu - kierownik zespołu kontrolnego,

Agnieszka Lubasińska - starszy inspektor wojewódzki w Oddziale Kontroli Finansowej w Wydziale Finansów i Budżetu Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Opolu.
- 8) Kierownik jednostki kontrolowanej:
Elżbieta Jaskólska - Prezes Zarządu od 21 lutego 2012 r. do 30 września 2019 r.,
Anna Winnik - Prezes Zarządu od 1 października 2019 r. do nadal.
- 9) Kontrolę wpisano do książki kontroli prowadzonej w jednostce kontrolowanej pod poz. nr 1.

II. Ocena skontrolowanej działalności ze wskazaniem ustaleń, na których została oparta

Ustalenia kontroli zostały przedstawione w protokole podpisanym dnia 7 grudnia 2020 r. przez Prezesa Zarządu Stowarzyszenia. Do ustaleń zawartych w protokole nie wniesiono wyjaśnień ani zastrzeżeń.

W wyniku kontroli działalność Stowarzyszenia w kontrolowanym zakresie, ocenia się jako pozytywną z nieprawidłowościami. Formułując ocenę pozytywną z nieprawidłowościami uwzględniono w szczególności prawidłowe ewidencjonowanie środków pochodzących z 1% podatku dochodowego od osób fizycznych przeznaczonych na działalność pożytku publicznego określoną w ustawie oraz w Statucie Stowarzyszenia.

Ujawnione w wyniku kontroli nieprawidłowości polegały m.in. na:

- nie przeniesiono na koniec roku sald kont zespołu 4 i 7 na konto 860 wynik finansowy,
- wypłacenie podopiecznemu środków pochodzących z 1% podatku dochodowego niezgodnie z obowiązującym w Stowarzyszeniu regulaminem wewnętrznym,
- wykazaniu w sprawozdaniu merytorycznym danych niewynikających z ewidencji księgowej.

W związku z powyższym, działając na podstawie art. 33 ust. 1 ustawy, przekazuję wystąpienie pokontrolne.

Opis stwierdzonego w wyniku kontroli stanu faktycznego

1. Prawne aspekty funkcjonowania Stowarzyszenia

1.1. Ustalenia ogólne

Stowarzyszenie prowadzi działalność społecznie użyteczną w sferze zadań publicznych określonych w ustawie jako działalność pożytku publicznego, która jest jego działalnością statutową. Celem Stowarzyszenia jest rozwijanie i propagowanie inicjatyw, postaw i działań sprzyjających wszechstronnemu rozwojowi dzieci niepełnosprawnych na miarę ich możliwości i potrzeb w środowisku rodzinnym i lokalnym oraz wspieranie w tym dziele ich rodzin.

W dniu 19 maja 2008 r. Stowarzyszenie zostało wpisane do Rejestru Stowarzyszeń, Innych Organizacji Społecznych i Zawodowych, Fundacji oraz Samodzielnych Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej, prowadzonego przez Sąd Rejonowy w Opolu, VIII Wydział

Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, pod numerem KRS nr 0000306214 i posiada status organizacji pożytku publicznego . Ostatnia zmiana wpisu w KRS została dokonana w dniu 8 czerwca 2020 r.

[Dowód: akta kontroli str. 1 - 12]

Stowarzyszenie działa na podstawie przepisów:

- ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. *Prawo o stowarzyszeniach*²,
- ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. *o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie*,
- ustawy z dnia 29 września 1994 r. *o rachunkowości*³,
- statutu Stowarzyszenia.

Stowarzyszenie posiada numer identyfikacji podatkowej NIP: 7532361972 nadany przez Naczelnika Urzędu Skarbowego w Nysie oraz REGON: 160202515, nadany przez Urząd Statystyczny w Opolu. Nadzór nad działalnością Stowarzyszenia zgodnie z KRS sprawuje Starostwo Powiatowe w Nysie.

Terenem działania Stowarzyszenia jest obszar Rzeczypospolitej Polskiej, a siedzibą władz jest miasto Nysa.

Zgodnie z KRS, statutem oraz oświadczeniem Prezesa Stowarzyszenia organizacja nie posiadała w badanym okresie jednostek terenowych.

[Dowód: akta kontroli str. 13]

Członkiem Stowarzyszenia może być obywatel Polski lub obcokrajowiec, który zgłasza wolę czynnego udziału, zgodnie z zapisami § 6 Statutu.

[Dowód: akta kontroli str. 14 - 25]

1.2. Spełnienie wymogów uprawniających Stowarzyszenie do otrzymania statusu organizacji pożytku publicznego.

Do celów i kierunków działania Stowarzyszenia należy współpraca ze Specjalnym Ośrodkiem Szkolno - Wychowawczym w Nysie w zakresie m.in.:

- edukacji, rewalidacji, wychowania i opieki,
- krajoznawstwa oraz wypoczynku dzieci i młodzieży,
- upowszechniania kultury fizycznej i sportu,
- przeciwdziałania patologiom społecznym.

Ustalono na podstawie dokumentów źródłowych, że Stowarzyszenie w badanym okresie realizowało swoje cele tylko jako nieodpłatną działalność pożytku publicznego.

[Dowód: akta kontroli str. 26 - 27]

1.3. Władzami Stowarzyszenia są:

- Walne Zgromadzenie Członków,
- Zarząd,
- Komisja Rewizyjna,

Zgodnie z § 10 Statutu kadencja władz Stowarzyszenia trwa 4 lata.

---

² Dz. U. z 2017 r., poz. 210 z późn. zm.

³ Dz. U. z 2019 r., poz. 351 z późn. zm..

1.3.1. Walne Zebranie Członków

Walne Zgromadzenie Członków jest najwyższym organem Stowarzyszenia. W Walnym Zgromadzeniu Członków mogą uczestniczyć członkowie zwyczajni Stowarzyszenia oraz z głosem doradczym członkowie wspierający oraz zaproszeni goście.

Uchwały zapadają zwykłą większością głosów członków obecnych. Do kompetencji Walnego Zgromadzenia Członków należy m.in. uchwalanie programu działania Stowarzyszenia, uchwalanie zmian statutu, rozpatrywanie i zatwierdzanie sprawozdań Zarządu i Komisji Rewizyjnej.

1.3.2. Zarząd Stowarzyszenia (dalej: Zarząd)

Organem wykonawczym Stowarzyszenia jest Zarząd, który składa się

z 5 - 11 członków wybranych przez Walne Zgromadzenie Członków. Do kompetencji Zarządu należy m.in.:

- przyjmowanie nowych członków Stowarzyszenia,
- reprezentowanie Stowarzyszenia na zewnątrz i działanie w jego imieniu,
- opracowanie planu działalności i planu finansowego Stowarzyszenia oraz sprawozdań z ich realizacji.

Do reprezentowania Zarządu upoważniony jest jednoosobowo Prezes Stowarzyszenia.

Ustalono w toku kontroli, że członkowie Zarządu swoją funkcję pełnią nieodpłatnie.

Kontrolującym zostały przedstawione oświadczenia członków Zarządu, że nie byli skazani prawomocnym wyrokiem za przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego lub przestępstwo skarbowe.

Ustalono, że w roku 2019 w skład Zarządu wchodziły następujące osoby (od 21 lutego 2013 r.):

Elżbieta Jaskólska - prezes (funkcję pełniła do 30 września 2019 r.),

Anna Winnik - prezes (od 1 października 2019 r.)

Marek Achmirowicz - wiceprezes,

Jolanta Rzepiela - sekretarz ,

Renata Szpekaluk- skarbnik,

Anna Gazdecka - członek zarządu,

Krystyna Ciesielska - członek zarządu.

[Dowód: akta kontroli str. 28 - 30]

1.3.3. Komisja Rewizyjna

Na podstawie Statutu ustalono, że Stowarzyszenie posiada organ kontrolny, tj. Komisję Rewizyjną, która składa się z 3 - 5 osób wybranych na Walnym Zgromadzeniu Członków i wybiera spośród siebie przewodniczącego, 1 do 3 członków oraz sekretarza.

Do kompetencji Komisji Rewizyjnej należy m.in.:

- kontrolowanie co najmniej raz w roku całokształtu działalności Stowarzyszenia,
- uchwała regulamin swojego działania,
- zgłaszanie wniosków w sprawie udzielenia absolutorium.

Zgodnie z odpisem z KRS (wg stanu na 6 listopada 2020 r.), w skład Komisji Rewizyjnej wchodzi 3 osoby.

Kontrolującym zostały przedstawione oświadczenia członków organu nadzoru, że nie są jednocześnie członkami organu zarządzającego, ani nie pozostają z nimi w związku małżeńskim, we wspólnym pożyciu, w stosunku pokrewieństwa, powinowactwa lub podległości służbowej z członkiem Zarządu oraz nie byli skazani za przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego lub przestępstwo skarbowe (co jest zgodne z art. 20 ust. 1 pkt 4 a i b ustawy).

Ponadto członkowie organu nadzoru oświadczyli, że nie pobierali wynagrodzenia z tytułu pełnienia funkcji w organie kontroli wewnętrznej.

[Dowód: akta kontroli str. 31 - 34]

2. Gromadzenie i wydatkowanie przez Stowarzyszenie środków pochodzących z odpisu 1% podatku dochodowego od osób fizycznych.

2.1. Księgi rachunkowe

Księgi rachunkowe Stowarzyszenia były prowadzone:

- w 2019 r. przez panią XXXXX honorowego członka Stowarzyszenia,
- w 2020 r. przez XXXXX, na podstawie umowy zawartej w dniu 2 stycznia 2020 r.

Stowarzyszenie posiada dokumentację opisującą przyjęte przez nią zasady „politykę rachunkowości” zatwierdzone uchwałą Zarządu z dnia 12 października 2008 r. Stwierdzono, że przedmiotowy dokument nie zawiera elementów wskazanych w art. 10 ust. 1 pkt 3 tiret a ustawy o rachunkowości w zakresie przyjętych zasad klasyfikacji zdarzeń gospodarczych, zasad prowadzenia kont ksiąg pomocniczych oraz ich powiązania z kontami księgi głównej. Wyjaśnienie złożyła Prezes Stowarzyszenia, podając: Zasady i sposoby prowadzenia ksiąg rachunkowych zostały ujęte w pkt 1.3. polityki rachunkowości. Szczegółowa analityka prowadzona jest na kontach analitycznych przypisanych do kont syntetycznych ujmowanych do ksiąg na podstawie dokumentów źródłowych.

[Dowód: akta kontroli str. 35 - 42]

Udzielone wyjaśnienie nie zasługuje na uwzględnienie, ponieważ w wymienionym punkcie 1.3. nie zawarto klasyfikacji zdarzeń występujących w Stowarzyszeniu. Natomiast art. 10 ust. 1 pkt 3 ustawy o rachunkowości stawia minimalne wymagania, w zakresie danych, które jednostka jest zobowiązana opisać w polityce rachunkowości. Ustawodawca w ww. artykule nie dopuścił możliwości wyboru spośród ujętych w przepisie danych.

Ewidencję księgową Stowarzyszenia w badanym okresie prowadzono z zastosowaniem programu XXX firmy XXXXX.

Kontrola ksiąg rachunkowych wykazała, że ewidencję kosztów prowadzono w układzie rodzajowym na kontach zespołu 4 Koszty według rodzaju, z pominięciem zespołu 5 – Koszty według typów działalności i ich rozliczenie, który jest niezbędny do sporządzenia rachunku zysków i strat spełniającego wymagania ustalone w art. 47 ust. 4 pkt 6 ustawy o rachunkowości. Wyjaśnienie złożyła Prezes Stowarzyszenia, podając: Ze względu na określenie się Stowarzyszenia, że nie zamierza prowadzić działalności gospodarczej pomimo rejestracji w KRS ewidencja rachunkowa została zaprowadzona na kontach zespołu 4. i 7. Konta zespołu 4 służą do ujęcia kosztów administracyjnych Stowarzyszenia będącymi kosztami pośrednimi, a konta zespołu 7 służą do gromadzenia przychodów i kosztów związanych z działalnością statutową. Szerokie rozbudowanie kont zespołu 7 - pod kątem prowadzonej działalności - pozwala na sporządzenie Rachunku wyników według załącznika 6.

[Dowód: akta kontroli str. 36 - 39]

Wyjaśnienie nie zasługuje na uwzględnienie, ponieważ Stowarzyszenie sporządzając sprawozdanie finansowe wg załącznika nr 6 ustawy o rachunkowości (wariant kalkulacyjny) zobowiązane było do prowadzenia kosztów na kontach zespołu 5.

Ponadto, na podstawie przedłożonego zestawienia sald i obrotów za 2019 r. stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- salda kont wynikowych zespołu 4 i zespołu 7 nie zostały przeniesione na koniec roku na konto 860 wynik finansowy, co jest niezgodne z art. 42 ustawy o rachunkowości. Wyjaśnienie złożyła Prezes Stowarzyszenia podając: W wyniku niedopatrzenia sumy kosztów i przychodów zespołu kont 4 i 7 nie zostały przeksięgowane w programie.
- nie ustalono wyniku finansowego na koncie księgowym 860 Wynik finansowy, czym naruszono art. 4 ust. 1 ustawy o rachunkowości. W złożonym wyjaśnieniu Prezes Stowarzyszenia podała, że: Wynik ustalono na podstawie ręcznie sporządzonego polecenia księgowania. W załączeniu skan dokumentu.

Przywołane w złożonych wyjaśnieniach argumenty nie zasługują na uwzględnienie ponieważ, nie wskazują przyczyny braku salda na koncie 860 Wynik finansowy. Ponadto wynika z nich, że księgi rachunkowe nie zostały zamknięte (poprzez nieodwracalne wyłączenie możliwości dokonywania zapisów księgowych w zbiorach tworzących zamknięte księgi rachunkowe) w programie komputerowym, co jest naruszeniem art. 12 ust. 5 ustawy o rachunkowości z uwzględnieniem art. 13 ust. 2 i 3.

[Dowód: akta kontroli str. 36 - 39]

2.2. Ewidencja otrzymanych środków z 1% podatku dochodowego

Ewidencję księgową dla środków finansowych pochodzących z odpisu 1% podatku dochodowego od osób fizycznych za rok 2018 (dalej: odpis 1% podatku dochodowego), prowadzono na koncie 703 Przychody z tytułu 1%, w korespondencji z kontem 131-1 Rachunek bieżący dla ewidencji wpłat środków z tego tytułu, dokonywanych przez urzędy skarbowe oraz pozostałe przychody. Wyodrębnienie konta przychodów, na którym ewidencjonowano środki otrzymane z odpisu 1% podatku dochodowego jest spełnieniem obowiązku wynikającego z art. 27 ust. 2c ustawy.

Sprawdzeniu poddano ewidencję księgową środków otrzymanych w 2019 r. i do 30 kwietnia 2020 r. z odpisu 1% podatku dochodowego (konto 703) oraz 147 pozycji z wyciągów bankowych, na kwotę 111 094,71 zł (100% otrzymanych środków), z tego:

- w roku 2019 kwotę 111 094,71 zł,
- w roku 2020 (stan na 30.04.2020 r.) kwotę 0,00 zł.

Kontrola wykazała, że w księgach rachunkowych Stowarzyszenia zaewidencjonowano kwotę otrzymanych środków z 1 % podatku dochodowego w wysokości 93 043,71 zł (konto 703). Różnica w kwocie 18 051,00 zł powstała w wyniku nieprawidłowego zaewidencjonowania wypłaty środków podopiecznej (konto 703-023) w wysokości 18 051,00 zł (WB nr 11 z dnia 30 listopada 2019 r. P/608), co zmniejszyło przychód z odpisu 1% podatku dochodowego Stowarzyszenia.

W związku z tym Prezes Stowarzyszenia wyjaśniła, że: W wyniku braku wiedzy ze strony biura rachunkowego o tym, żeby pismo od podopiecznego (...) zaksięgować jako koszt, co byłoby zgodne z regulaminem wypłaty 1% obowiązującym w Stowarzyszeniu.

[Dowód: akta kontroli str. 43 - 50]

Kontrola wykazała, że nie ma możliwości ustalenia na podstawie konta rachunek bieżący stanu początkowego i końcowego środków pochodzących z 1% podatku dochodowego ze względu na to, iż na konta bankowe Stowarzyszenia (ewidencja na kontach 131 i 132) wpływają środki z tytułu darowizn, przekazywania 1%, składek członkowskich, dopłat z Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie oraz odsetek bankowych.

[Dowód: akta kontroli str. 51]

Na podstawie kontroli ewidencji księgowej stwierdzono, że zapisy na kontach księgowych utrudniają ustalenie stanu początkowego na dzień 1 stycznia 2019 r. środków pochodzących z odpisu 1% podatku dochodowego. Z wyliczenia dotyczącego stanu środków z 1 % podatku na pierwszy dzień roku sprawozdawczego sporządzonego przez Prezesa Stowarzyszenia na potrzeby kontroli wynika, że wykazana w sprawozdaniu merytorycznym kwota 0,00 zł jest nieprawidłowa i powinna wynosić 60 922,48 zł.

[Dowód: akta kontroli str. 52].

2.3. Ewidencja wydatkowanych środków z 1% podatku dochodowego

Ustalono, że w Stowarzyszeniu obowiązuje Regulamin wydatkowania i rozliczania środków pozyskanych z 1% podatku od osób fizycznych określający wydatkowanie środków pieniężnych uzyskanych z 1% podatku dochodowego od osób fizycznych.

Kontrolującym przedstawiono schemat księgowania poszczególnych operacji dot. środków otrzymanych i wydatkowanych z 1% w roku 2019, z którego wynikało m.in., że operacje księgowe dotyczące:

1. podopiecznych wyglądały następująco:
  - koszty związane z dofinansowaniem - na podstawie przedłożonych faktur, księgowane były na stronie Wn konta 713 - analityka (nazwisko podopiecznego) oraz strona Ma konto 211 - analityka (rozrachunki z podopiecznymi - nazwisko podopiecznego),
  - rozliczenie z podopiecznym - na podstawie wypłat dokonanych przez rachunek bankowy (wyciąg bankowy) księgowanie strona Wn konto 211 - analityka oraz strona Ma konto 131-1 (rachunek bankowy).
2. Stowarzyszenia wyglądały następująco: koszty ewidencjonowano na koncie 713-50 natomiast zapłatę za f-ry na kontach rozrachunkowych dostawców konto 201 (zapłaty ewidencjonowane analitycznie na tym koncie dotyczyły różnych źródeł finansowania).

[Dowód: akta kontroli str. 53 - 55]

Natomiast ewidencję kosztów, które nie dotyczyły bezpośrednio podopiecznych (koszty administracyjne), prowadzono w układzie rodzajowym na kontach zespołu 4 Koszty według rodzaju i ich rozliczenie.

Kontrolujące na podstawie powyższej informacji oraz planu kont ustaliły, że Stowarzyszenie wyodrębniło konto kosztów finansowanych środkami z 1% podatku dochodowego, co jest zgodne z art. 27 ust. 2c ustawy.

Na podstawie konta 713 ustalono, że organizacja dla 17 podopiecznych i Stowarzyszenia wydatkowała środki z 1 % podatku dochodowego w wysokości 42 560,61 zł, natomiast z ewidencji księgowej organizacji oraz dowodów źródłowych wynika, że powinna to być kwota 60 611,61 zł.

Powyższa nieprawidłowość wynika z błędnego zaewidencjonowania pisma podopiecznej XXX, dot. próśby o wypłatę zgromadzonych w 2019 r. środków z 1% podatku dochodowego w wysokości 18 051,00 zł, jako zmniejszenie przychodów (konto 703-023), zamiast zwiększenie kosztów (konto 713-023), co doprowadziło do wykazania nieprawidłowych danych w ewidencji księgowej (konto 703 i 713). Prezes Stowarzyszenia wyjaśniła, że błąd powstał w wyniku braku wiedzy ze strony biura rachunkowego o tym, aby pismo od podopiecznego zaksięgować jako koszt (co byłoby zgodne z regulaminem wypłaty 1% obowiązującym w Stowarzyszeniu).

[Dowód: akta kontroli str. 48-49, 65]

Analizie poddano koszty poniesione przez 7 podopiecznych (38,89 %) oraz Stowarzyszenie w łącznej kwocie 45 513,38 zł (konto 713). Ustalono, że środki z 1 % podatku dochodowego zostały przeznaczone m.in. na: terapie, rehabilitacje, turnusy rehabilitacyjne, leki i środki higieniczne, wycieczkę dla podopiecznych (m.in. noclegi i wyżywienie).

[Dowód: akta kontroli str. 56]

W toku kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości (pkt 3, 6) oraz uchybienia (pkt 1, 2, 3a, 4, 5, 7):

1) W związku z brakiem bilansu otwarcia w zestawieniu obrotów i sald dla poszczególnych podopiecznych wystąpiła niejasność w sytuacji finansowej dot. środków z 1% podatku dochodowego, mianowicie: w 2019 r. podopieczny uzyskał przychody (konto 703-034) ze środków z 1 % w wysokości 59,60 zł, natomiast z przedłożonych dokumentów wynika, że poniósł koszty (konto 713-034) w wysokości 1 405,93 zł.

Ponadto na koncie rozrachunkowym tego samego podopiecznego (211-034) zaewidencjonowano wypłatę środków stanowiących refundację poniesionych kosztów w wysokości 629,93 zł, a zgodnie z przedłożonym schematem księgowania powinna to być kwota tożsama z kontem 713-034, tj. 1 405,93 zł.

2) podopiecznemu (konto 211-009) wypłacono w 2019 r. środki z 1 % podatku dochodowego w wysokości 1 139,00 zł, natomiast dokument (duplikat faktury) został przedłożony do biura rachunkowego w 2020 r.

3) w przypadku podopiecznego (konto 211-009) wypłaty środków z 1 % dokonano niezgodnie z pkt 5 regulaminu wydatkowania i rozliczania środków pozyskanych z 1% podatku od osób fizycznych, tj. Stowarzyszenie nie dokonało refundacji kosztów na rachunek podopiecznego tylko zapłaciło bezpośrednio wystawcy faktury.

a) Ponadto zaewidencjonowano przelew nr P/31 na koncie rozrachunkowym podopiecznego (211-009) natomiast wskazanym kontrahentem był XXXXX.

4) podopiecznemu (konto 211-013) wypłacono w 2019 r. środki z 1 % podatku dochodowego w wysokości 1 600,00 zł, natomiast duplikat faktury został przedłożony do biura rachunkowego w 2020 r.

5) podopiecznemu (konto 211-034) w dniu 27 maja 2019 r. wypłacono środki z 1 % podatku dochodowego w wysokości 776,00 zł, natomiast duplikat faktury został przedłożony do biura rachunkowego w 2020 r.

6) podopiecznemu (konto 211-034) dokonano wypłaty środków z 1 % niezgodnie z pkt 5 regulaminu wydatkowania i rozliczania środków pozyskanych z 1% podatku od osób fizycznych, tj. Stowarzyszenie nie dokonało refundacji kosztów na rachunek podopiecznego tylko zapłaciło bezpośrednio wystawcy faktury (201-05).

7) Stowarzyszeniu (konto 713-050) zaewidencjonowano koszty i poniesiono wydatki ze środków 1 % podatku dochodowego w wysokości 10 833,66 zł, natomiast duplikaty faktur zostały przedłożone do biura rachunkowego w 2020 r.

Wyjaśnienie złożyła Prezes Stowarzyszenia, podając:

Informujemy, że w kwietniu 2019 roku oficjalnie zrezygnowała z prowadzenia księgowości poprzednia księgowa. W tym samym czasie w kraju ogłoszono pandemię, co dodatkowo utrudniło nam poszukiwania. Fakt ten w bardzo dużym stopniu utrudnił funkcjonowanie Stowarzyszenia. Okazało się, że na terenie Nysy nie było chętnych do prowadzenia nam usługi księgowej w cenie, którą możemy udźwignąć. W niemal każdym biurze rachunkowym już na wejściu odmawiano prowadzenie księgowości Stowarzyszenia. Po długotrwałym poszukiwaniu udało nam się nawiązać współpracę z obecnym biurem rachunkowym.

Informuję, że również w roku 2019 prezesem była Pani Elżbieta Jaskólska.

W odpowiedzi na pytania:

Ad.1) W roku 2019 była prowadzona ewidencja analityczna przez ówczesną panią Prezes Elżbietę Jaskólską która wyjaśnia, że podopieczny posiadał środki uzyskane z poprzedniego roku, w związku z tym mógł wydatkować środki w kwocie 1 405,93 zł.

Kwota wydatku w wysokości 776 zł widniejąca na koncie 713-034 została zaakceptowana przez Zarząd Stowarzyszenia z konta 1% i przekazana bezpośrednio wystawcy rachunku zgodnie z decyzją Stowarzyszenia.

W zakresie rozbieżności między kontem (211-034) a (713-034) wyjaśniam, że Stowarzyszenie zostało błędnie poinformowane przez poprzednie biuro rachunkowe, że można zapłacić z konta Stowarzyszenia danemu odbiorcy fakturze wystawioną na podopiecznego. Dlatego przelew zaewidencjonowano na koncie (201-05) XXXXX, natomiast faktura została zaksięgowana na koncie podopiecznego (211-034).

Ad.2) Dla podopiecznego (konto 211-009) wypłacono w 2019 r. środki z 1 % podatku dochodowego w wysokości 1 139,00 zł, z faktury która była dostarczona przez rodzica podopiecznego niestety sytuacja jaka nastąpiła z powodu nagłej rezygnacji księgowej mieliśmy problemy z odzyskaniem oryginalnego dokumentu. Na początku roku po podpisaniu umowy z nowym biurem duplikat faktury został przedłożony do biura rachunkowego w 2020 r.

Ad.3) W przypadku podopiecznego (konto 211-009) wypłaty środków z 1 % Stowarzyszenie dokonało przelewu bezpośrednio wystawcy faktury ponieważ podopieczny był w bardzo trudnej sytuacji życiowej. Parę miesięcy wcześniej cały dobytek rodziny spłonął w pożarze.

Rodzina nie miała środków żeby zapłacić za zakupiony sprzęt a później przedstawić faktury dlatego została faktura przelana bezpośrednio do odbiorcy.

Ad.3a) (...) nastąpił błąd w księgowaniu .

Ad.4) Dla podopiecznego (konto 211-013) wypłacono w 2019 r. środki z 1 % podatku dochodowego w wysokości 1 600,00 zł, z faktury która była dostarczona przez rodzica

podopiecznego, niestety sytuacja jaka nastąpiła z powodu nagłej rezygnacji księgowej, mieliśmy problemy z odzyskaniem oryginalnego dokumentu. Na początku roku po podpisaniu umowy z nowym biurem duplikat faktury został przedłożony do biura rachunkowego w 2020 r.

Ad.5) W dniu 27.05.2019 r. (P/127) wypłacono środki z 1 % podatku dochodowego w wysokości 776,00 zł, (...) mieliśmy problemy z odzyskaniem oryginalnego dokumentu. Na początku roku po podpisaniu umowy z nowym biurem duplikat faktury został przedłożony do biura rachunkowego w 2020 r.

Ad.6) W przypadku podopiecznego (konto 211-034) wypłaty środków z 1 %, tj. Stowarzyszenie nie dokonało refundacji kosztów na rachunek podopiecznego tylko zapłaciło bezpośrednio wystawcy faktury (201-05) ponieważ był to wyjazd zorganizowany i myśleliśmy, że skoro podopieczny posiada odpowiednią ilość środków 1% to możemy zapłacić bezpośrednio z konta Stowarzyszenia. Jest to błąd z naszej strony.

Ad.7) (...) wypłacono w 2019 r. środki z 1 % podatku dochodowego w wysokości 10 833,66 zł (P/134, P/135, P/70) na podstawie oryginalnych faktur, niestety sytuacja jaka nastąpiła z powodu nagłej rezygnacji księgowej mieliśmy problemy z odzyskaniem dokumentu. Na początku roku po podpisaniu umowy z nowym biurem duplikat faktury został przedłożony do biura rachunkowego w 2020 r.

Zapewniam że Zarząd będzie bardziej kontrolować oraz uzgadniać operacje gospodarcze z biurem rachunkowym, aby księgi rachunkowe były zgodne z tym, co rzeczywiście wydarzyło się w Stowarzyszeniu.

[Dowód: akta kontroli str. 57 - 64]

Ustalono, że wydatki poniesione w 2019 r. przez Stowarzyszenie z uzyskanych przychodów pochodzących z odpisu 1% podatku dochodowego były zasadne i dotyczyły nieodpłatnej działalności pożytku publicznego jednostki.

Na podstawie informacji od Prezesa Stowarzyszenia, ewidencji księgowej oraz wyciągów bankowych ustalono, że niewykorzystane środki na prowadzoną działalność pożytku publicznego Stowarzyszenia, pochodzące z 1 % podatku dochodowego od osób fizycznych pozostały do wykorzystania na następny rok w kwocie 111 405,58 zł.

[Dowód: akta kontroli str. 52, 65]

3. Sprawozdanie merytoryczne organizacji.

Kontrola wykazała, że Stowarzyszenie zamieściło sprawozdanie merytoryczne za 2019 r. w bazie sprawozdań organizacji pożytku publicznego na stronie internetowej Narodowego Instytutu Wolności w terminie do 15 października roku następującego po roku, za który składane były sprawozdania, zgodnie z przepisem §2 Rozporządzenia Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego z dnia 18 maja 2020 r.

Ustalono, że sprawozdanie merytoryczne za rok obrotowy 2019 nie zostało zamieszczone na stronie internetowej Stowarzyszenia, co jest niezgodne z wytycznymi art. 23 ust. 2a ustawy. Wyjaśnienie złożyła Prezes Stowarzyszenia, podając: (...) w marcu 2019 roku Zarząd przyjął rezygnację z członka Stowarzyszenia i opiekuna strony internetowej na piśmie złożył Pan XXXXX. Od tego momentu rozpoczęto poszukiwania osób, które podejmują się tych funkcji. W tym samym czasie w kraju ogłoszono pandemię (...). Jeśli chodzi o

opiekuna strony internetowej mamy osobę, która wyraziła chęć prowadzenia jej, jednak obecnie osoba ta jest na kwarantannie. Mamy nadzieję, że wszystkie sprawy wyprostujemy, by nieść pomoc dotkniętym niepełnosprawnością dzieciom i ich rodzinom. (...).

[Dowód: akta kontroli str. 66 -77].

3.1. Nieprawidłowość w sprawozdaniu merytorycznym

Analiza rocznego sprawozdania merytorycznego z działalności organizacji pożytku publicznego za 2019 r. wykazała nieprawidłowość w następujących pozycjach:

- dział II pkt 4 ppkt 4.1. zaznaczono, że organizacja prowadziła w 2019 r. odpłatną działalność pożytku publicznego. Prezes Stowarzyszenia wyjaśniła, że ta nieprawidłowość wynika z pomyłki.

[Dowód: akta kontroli str. 66]

- dział III pkt 2 ppkt 2.1. wpisano przychody z 1% podatku dochodowego od osób fizycznych (konto 713) w wysokości 93 043,71 zł, natomiast wpływ na rachunek bankowy wynosił 111 094,71 zł. Przyczynę powyższej rozbieżności opisano w pkt 2.2. niniejszego dokumentu,
- dział III pkt 3 ppkt 3.2 Wysokość kwoty poniesionych kosztów z 1 % ogółem jest 42 560,61 zł winno być 60 611,61 zł. Przyczynę powyższej rozbieżności opisano w pkt 2.3. niniejszego dokumentu.

Powyższy błąd miał wpływ na następujące pozycje w sprawozdaniu:

- dział II pkt 3 ppkt 3.2.,
- dział III pkt 4 ppkt 4.1a.

W wyjaśnieniu Prezes Stowarzyszenia podała: Kwoty które zostały wpisane w sprawozdaniu merytorycznym wynikają z braku przekazania do biura rachunkowego informacji dotyczącej rozliczenia środków dla podopiecznego (703-023), co spowodowało błędne zaksięgowanie kwoty 18 051,00 zł na koncie (703-023 i 713-023).

[Dowód: akta kontroli str. 67]

III. Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych w wyniku kontroli nieprawidłowości oraz osoby odpowiedzialne za nieprawidłowości.

1. Brak w polityce rachunkowości zapisów wymaganych przepisami ustawy o rachunkowości. Przyczyną nieprawidłowości był brak aktualizacji ww. dokumentacji przez Zarząd Stowarzyszenia. Skutkiem było naruszenie ustawy o rachunkowości.
2. Brak w systemie finansowo-księgowym wyodrębnionych kont kosztów zespołu 5 dotyczących 1 % podatku dochodowego. Przyczyną nieprawidłowości była niepełna wiedza pracownika prowadzącego księgi rachunkowe oraz brak nadzoru Zarządu Stowarzyszenia. Skutkiem było naruszenie ustawy o rachunkowości.
3. Nieprzeniesienie na koniec roku sald kont wynikowych na konto wynik finansowy. Przyczyną była niedbałość pracownika prowadzącego księgi rachunkowe oraz brak nadzoru kierownika jednostki. Natomiast skutkiem było naruszenie ustawy o rachunkowości.
4. Nieustalenie w ewidencji księgowej wyniku finansowego. Przyczyną była niedbałość pracownika prowadzącego księgi rachunkowe oraz brak nadzoru kierownika jednostki. Natomiast skutkiem było naruszenie ustawy o rachunkowości.

5. Wypłacenie podopiecznemu zwrotu środków niezgodnie z regulaminem wydatkowania i rozliczania środków pozyskanych z 1%. Przyczyną był błąd Prezesa Stowarzyszenia, natomiast skutkiem naruszenie wewnętrznych uregulowań Stowarzyszenia.
6. Niezamieszczenie sprawozdania merytorycznego na stronie internetowej Stowarzyszenia. Przyczyną był brak nadzoru kierownika jednostki, natomiast skutkiem naruszenie przepisów ustawy.
7. Wykazanie w sprawozdaniu merytorycznym danych niewynikających z ewidencji księgowej. Przyczyną nieprawidłowości był błąd osoby sporządzającej sprawozdanie. Skutkiem było wykazanie nieprawdziwej sytuacji finansowej Stowarzyszenia.

IV. Informacja o zastrzeżeniach zgłoszonych do protokołu z kontroli i wyniku ich rozpatrzenia lub o niezgłoszeniu zastrzeżeń: nie dotyczy.

V. Zalecenia lub wnioski dotyczące usunięcia nieprawidłowości (uchybień) lub usprawnienia funkcjonowania jednostki kontrolowanej:

1. Zaktualizować uregulowania wewnętrzne dot. polityki rachunkowości.
2. Prowadzić ewidencję księgową kosztów wg źródeł finansowania wydatków.
3. Zamykać w programie finansowo - księgowym księgi rachunkowe zgodnie z obowiązującymi przepisami.
4. Ustalać wynik finansowy na koncie i w terminie wskazanym w obowiązujących przepisach.
5. Wpłaty podopiecznym środków pochodzących z 1 % podatku dochodowego dokonywać zgodnie z wewnętrznymi regulacjami w tym zakresie.
6. Zamieszczać sprawozdanie merytoryczne zgodnie z przepisami ustawy.
7. Wykazywać w rocznym sprawozdaniu merytorycznym dane zgodne ze stanem faktycznym i wynikające z dowodów źródłowych oraz ewidencji księgowej.

Ponadto w związku ze stwierdzonymi uchybieniami zaleca się:

1. Prowadzić jednolicie ewidencję księgową kosztów i rozrachunków z podopiecznymi, zgodnie z przyjętym schematem księgowania.
2. Dokonywać przeksięgowania dotyczących przychodów z odpisu 1% podatku dochodowego zebranych w latach poprzednich tylko w indywidualnych kartotekach podopiecznych i Stowarzyszenia.

VI. Ocena wskazująca na niezasadność zajmowania stanowiska lub pełnienia funkcji przez osobę odpowiedzialną za stwierdzone nieprawidłowości: nie dotyczy.

VII. Na podstawie § 20 ust. 1 rozporządzenia Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego z dnia 24 października 2018 r. w sprawie przeprowadzania kontroli organizacji pożytku publicznego, w związku z art. 32 ustawy, członek organu zarządzającego lub osoba przez niego upoważniona, której przekazano wystąpienie pokontrolne, w terminie określonym w wystąpieniu jest zobowiązany poinformować wojewodę o sposobie usunięcia uchybień oraz wykonania zaleceń pokontrolnych, a także o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia działań. W związku z powyższym oczekuję, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia, informacji o sposobie wykonania zaleceń pokontrolnych, a także o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia

Wojewoda Opolski

Adrian Czubak